

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ МЕХМЕДОВИЋ И ДРУГИ против СРБИЈЕ

(Представке бр. 23202/20 и 14 других – види приложени списак)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

29. септембар 2022. године

Ова пресуда је правоснажна, али може бити предмет редакцијске измене.

У предмету Мехмедовић и други против Србије,

Европски суд за људска права (Друго одељење), на заседању Одбора у саставу:

Jovan Ilievski, *председник,*

Gilberto Felici,

Diana Sârcu, *судије,*

и Viktoriya Maradudina, *вршилац дужности заменика секретара Одељења,*

Након већања на затвореној седници одржаној 8. септембра 2022. године,

Доноси следећу пресуду, која је усвојена тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представки против Србије које су поднете Суду према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција”) на различите датуме наведене у приложеној табели.
2. Подносиоце представки је заступао г. Р. Чакара, адвокат из Новог Пазара.
3. Влада Републике Србије (у даљем тексту: „Влада”) је обавештена о представкама дана 20. маја 2021. године.

ЧИЊЕНИЦЕ

4. Списак подносилаца представки и релевантни детаљи о представкама су дати у приложеној табели.
5. Подносиоци представки су се притуживали на одложено извршавање домаћих одлука донесених против предузећа у друштвеном/државном власништву.

ПРАВО

I. ЗДРУЖИВАЊЕ ПРЕДСТАВКИ

6. Имајући у виду сличност предмета наведених представки, Суд сматра да је примерено да исте испита заједно и да донесе једну спојену пресуду.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. СТАВ 1. КОНВЕНЦИЈЕ И ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА БРОЈ 1

7. Подносиоци представки су се притуживали на одложено извршавање домаћих одлука донетих у њихову корист. Они су се ослањали, изричито или прећутно, на члан 6, став 1. Конвенције и члан 1. Протокола бр. 1, који гласи:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама... , има право на правичну... расправу... пред... судом, ...”

Члан 1. Протокола бр. 1

„Свако физичко или правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.”

8. Суд понавља да се извршење пресуде коју донесе било који суд мора сматрати саставним делом „суђења” у сврхе члана 6. Такође се позива на своју судску праксу која се односи на неизвршење или одложено извршење коначних домаћих пресуда (види *Hornsby против Грчке*, бр. 18357/91, став 40, Извештаји пресуда и одлука 1997-II).

9. Суд даље констатује да је одлукама у предметним представкама наложено предузимање конкретних радњи. Суд стога сматра да предметне одлуке представљају „имовину” у смислу члана 1 Протокола бр. 1.

10. У водећем предмету *P. Качанор и други против Србије*, бр. 2269/06 и 5 друге, од 15. јануара 2008. године, Суд је већ утврдио кршење у погледу питања сличних онима у овом предмету.

11. Пошто је размотрио сав материјал који му је достављен, Суд није утврдио ниједну чињеницу нити аргумент који би могао да га убеди да донесе другачији закључак по питању допуштености и основаности предметних жалби. Конкретно, Суд констатује да су спорне домаће одлуке коначно извршене тек након достављања представки Влади (види приложену табелу; упоредити са предметом *Николић и други против Србије* (одл.) [Веће], бр. 48162/18 и 8 друге, од 21. јануара 2021. године). Приговор Владе да представке представљају злоупотребу права на представку, јер подносиоци представке нису обавестили Суд да су предметне домаће одлуке у међувремену извршене, се мора стога одбацити. Узимајући у обзир своју судску праксу у погледу ове теме, Суд сматра да у предметном случају власти нису предузеле све неопходне напоре како би на време извршиле домаће одлуке које су донете у корист подносилаца представки.

12. Предметне жалбе су стога прихватљиве и откривају кршење члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола бр. 1.

III. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

13. Члан 41. Конвенције гласи:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној страни.”

14. Имајући у виду документацију коју поседује и своју судску-праксу (види, посебно, предмет *P. Качанор и други*, цитиран горе, и *Станковић против Србије* (одл.), бр. 41285/19, од 19. децембра 2019. године), Суд сматра разумним да додели износе наведене у приложеној табели.

15. Суд даље сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Одлучује* да представке здружи;

2. *Проглашава* представке прихватљивим;

3. *Утврђује* да предметне представке откривају кршење члана 6, став 1. Конвенције и члана 1. Протокола бр. 1 у погледу одложеног извршења домаћих одлука донесених против предузећа у друштвеном/државном власништву;

4. *Утврђује*

(а) да Тужена треба да подносиоцима представки исплати, у року од три месеца, износе наведене у приложеној табели, који ће бити конвертовани у националну валуту Тужене по стопи која се примењује на дан поравнања;

(б) да, од истека наведених три месеца до измирења, треба исплатити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке током периода неиспуњавања обавеза, уз додатак од три процентна поена.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми 29. септембра 2022. године, у складу са правилом 77. ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Viktoriya Maradudina

Вршилац вршилац дужности заменика секретара

Jovan Plevski

Председник

ПРИЛОГ

Списак представки којима се подносе жалбе на основу члана 6, став 1. Конвенције и члана 1. Протокола бр. 1 (неизвршење или одложено извршење домаћих одлука усвојених против друштвених/државних предузећа)

Број	Број представке Датум подношења	Име подносиоца представке Година рођења	Релевантна одлука на домаћем нивоу	Почетак периода неизвршења или датум ступања Конвенције на снагу у односу на Републику Србију (3. март 2004. године)	Датум окончања периода неизвршења Дужина извршног поступка	Износ додељен на име нематеријалне штете по подносиоцу представке/домаћинству (in euros) ^{1,2}	Износ додељен на име трошкова и издатака по представи (у еврима) ¹
1.	23202/20 5. јун 2020. године	Бинаса МЕХМЕДОВИЋ 1972. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250
2.	25229/20 3. јун 2020. године	Рамиза ДУПЉАК ВУЧЕЉ 1964. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250
3.	25243/20 2. јун 2020. године	Нурадија ХАЈДАРПАШИЋ ФЕЈЗОВИЋ 1963. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250
4.	25446/20 8. јун 2020. године	Срба ГЛИШОВИЋ ЈОЛОВИЋ 1959. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250
5.	25449/20 8. јун 2020. године	Сафета ХАМИДОВИЋ СИНАНОВИЋ 1961. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250

6.	25572/20 10. мај 2020. године	Дана МИЛЕТИЋ ФИЛОМОНОВИЋ 1965. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250
7.	26765/20 8. јун 2020. године	Јагода ЈАКОВЉЕВИЋ ЋОРОВИЋ 1962. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250
8.	26793/20 11. јун 2020. године	Славица РОГЛИЋ БАРАЋ 1961. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250
9.	26797/20 11. јун 2020. године	Машо ДРЕКОВИЋ 1956. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250
10.	26861/20 4. јун 2020. године	Јадранка АРСЕНТИЈЕВИЋ ВУЛОВИЋ 1975. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250
11.	26866/20 5. јун 2020. године	Љиљана НИКОЛИЋ ДРМАЊИЋ 1972. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250

12.	26878/20 5. јун 2020. године	Махија ШАБАНОВИЋ 1958. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250
13.	31806/20 23. јун 2020. године	Домаћинство Елведин ФЕРИЗОВИЋ 1991. године Ценан ФЕРИЗОВИЋ 1997. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250
14.	32778/20 13. јул 2020. године	Славомирка СТЕШЕВИЋ МАРКОВИЋ 1962. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003. године	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250
15.	32787/20 16. јул 2020. године	Радојка АЦКОВИЋ СИМОВИЋ 1966. године	Привредни суд у Краљеву, 27. новембар 2003.	3. март 2004. године	9. јул 2021. године 17 година, 4 месеца и 7 дана	1.000	250

1 Заједно са било којим порезом који се може наплаћивати подносиоцима представки.

2 Уз одбијање било којих износа који су можда већ наплаћени у том погледу на домаћем нивоу.

3 Заједно са било којим порезом који се може наплаћивати подносиоцима представки.